

У серпні 2022 року споживча інфляція в річному вимірі пришвидшилася до 23.8% (із 22.2% у липні). У місячному вимірі ціни зросли на 1.1%. Про це свідчать дані, опубліковані Державною службою статистики України. Пришвидшення інфляції й надалі зумовлювалося наслідками повномасштабної війни росії проти України. Це порушення ланцюгів постачання, руйнування виробництв, скорочення пропозиції товарів та послуг, збільшення витрат бізнесу. Ще одним чинником був ефект перенесення на ціни [коригування офіційного курсу гривні до долара США](#), яке відбулося наприкінці липня та було необхідним для збереження стійкості економіки України. Стримували зростання цін фіксація тарифів на газ і тепло та насичення внутрішнього ринку пальним. Споживча інфляція очікувано зростала, але другий місяць поспіль була дещо нижчою за траєкторію базового прогнозу, опублікованого в [Інфляційному звіті за липень 2022 року](#) передусім завдяки швидшому зниженню вартості пального. Однак, відхилення зменшилося порівняно з липнем. Крім того, швидшими темпами, ніж очікував НБУ, зростала базова інфляція.

Базова інфляція

Базова інфляція в річному вимірі пришвидшилася до 19.1% (із 16.7% у липні).

Темпи зростання цін на непродовольчі товари зросли до 16.7% р/р. Така динаміка зумовлена липневим коригуванням офіційного курсу гривні, а також обмеженим постачанням нових партій товарів, значними витратами бізнесу, вичерпанням запасів і погіршенням девальваційних очікувань. Швидше зростали, зокрема, ціни на товари для дому (посуд, меблі, побутову техніку та хімію), електроніку, автомобілі, ліки, товари для особистого догляду та для ремонту житла. Темпи падіння цін на одяг та взуття сповільнилися.

Пришвидшилося й зростання цін на оброблені продовольчі товари (до 23.9% р/р). Вищими темпами дорожчали рибні, молочні, кондитерські вироби, олія, олійні продукти, безалкогольні напої та сухофрукти. Це, у тому числі, зумовлювалося вищими витратами бізнесу та впливом коригування офіційного курсу гривні на вартість зазначених товарів через подорожчання імпорту.

Збільшилися темпи зростання вартості послуг (до 15.6% р/р). Під впливом вищого попиту населення та витрат бізнесу швидше дорожчали медичні послуги, послуги салонів краси, хімічного чищення та закладів громадського харчування. Далі зростала вартість телекомунікаційних послуг. Повернення громадян до своїх місць проживання прискорювало подорожчання оренди житла. Цей чинник, посилений дефіцитом деяких витратних матеріалів та робочої сили, зумовлював зростання вартості послуг із ремонту житла. Натомість подорожчання послуг готелів суттєво сповільнилося через зниження попиту у відносно спокійних регіонах та відсутність туристичного сезону.

Зміна цін на сирі продукти харчування

Швидшими темпами зростали ціни на сирі продукти харчування (на 40.8% р/р). Швидше дорожчали овочі

(цибуля, буряк, морква та помідори) через зменшення пропозиції та збільшення витрат бізнесу. Ціни на капусту залишалися високими під впливом аналогічних чинників. Пришвидшилося зростання цін на фрукти, переважно імпортні, унаслідок ускладненої логістики та коригування офіційного курсу гривні в липні 2022 року. Вищими темпами дорожчало м'ясо, зокрема свинина (через скорочення поголів'я свиней) та курятина. Пришвидшилося зростання вартості круп на тлі вичерпання запасів та скорочення постачань. Під впливом очікувань щодо скорочення виробництва та подорожчання енергоносіїв швидше зростали ціни на цукор.

Зміна адміністративно регульованих цін

Темпи зростання адміністративно-регульованих цін залишилися на рівні попереднього місяця (14.7% р/р). Надалі зростали ціни на алкогольні напої насамперед унаслідок збільшення витрат на енергію, сировину й тару. Пришвидшилося подорожчання тютюнових виробів, яке стримувалося поступовим відновленням виробничих потужностей. Натомість тарифи на послуги ЖКГ майже не змінилися в річному вимірі. На тлі стабілізації цін на пальне сповільнилося зростання вартості транспортних послуг.

Зміна цін на пальне

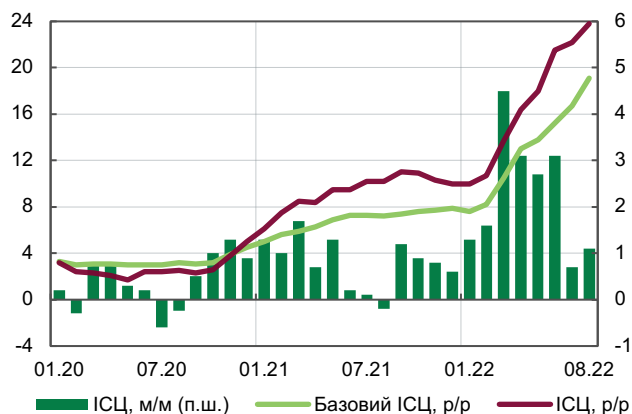
Темпи зростання цін на пальне надалі уповільнювалися (до 68.1% р/р). Це пояснюється зменшенням цін на нафту у світі та насиченням ринку завдяки налагодженню логістики й відновленню конкуренції між АЗС.

Промислова інфляція

У період дії воєнного стану, а також протягом трьох місяців після його завершення органи державної статистики призупиняють оприлюднення індексу цін виробників.

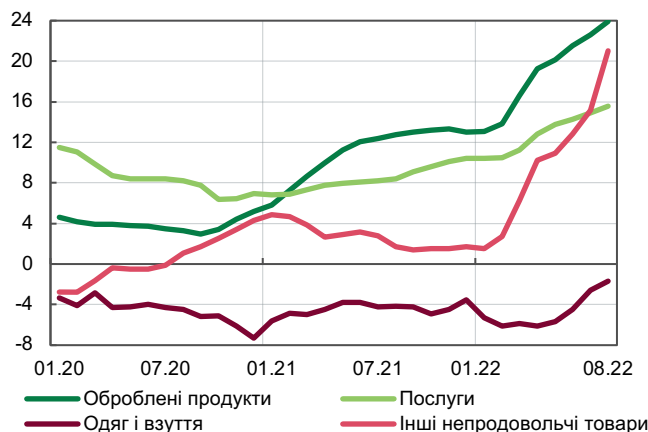
У серпні 2022 року споживча інфляція пришвидшилася до 23.8% р/р. Інфляційний тиск далі посилювався унаслідок порушення ланцюгів постачання, руйнування виробничих потужностей та інфраструктури, скорочення пропозиції, збільшення витрат, а також ефекту перенесення на ціни коригування офіційного курсу гривні до долара США. Через ці чинники зростає також і базова інфляція

Графік 1. Індекси споживчих цін, %

Джерело: ДССУ.

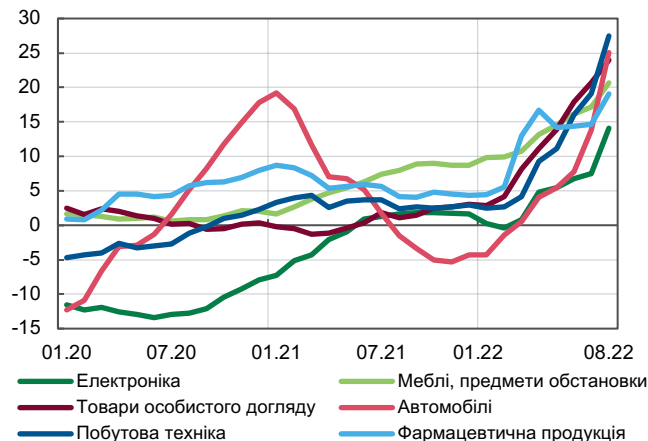
Графік 2. Основні компоненти базового ІЦЦ, % р/р

Джерело: ДССУ, розрахунки НБУ.

Вищі темпи подорожчання непродовольчих товарів зумовлені коригуванням офіційного курсу гривні, а також обмеженням постачання, значними логістичними витратами, вичерпанням запасів і погіршенням девальваційних очікувань. Такі самі чинники позначилися і на пришвидшенні зростання цін на продукти харчування, зокрема на овочі та фрукти

Графік 3. Ціни на окремі непродовольчі товари, % р/р

Джерело: ДССУ.

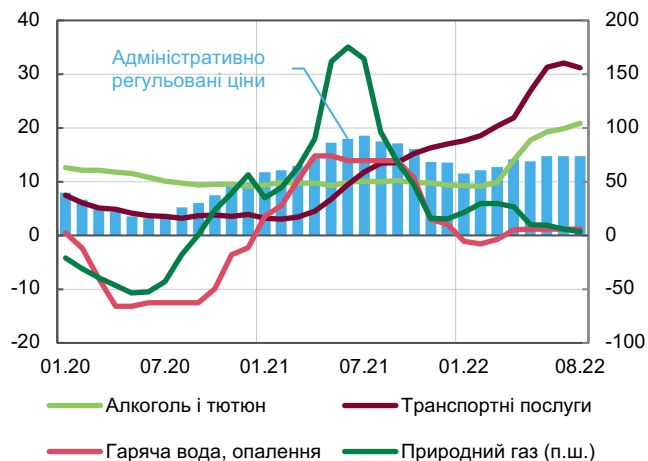
Графік 4. Ціни на окремі сирі продукти, % р/р

Джерело: ДССУ.

Швидше дорожчали алкоголь і тютюнові вироби передусім через зростання витрат. Натомість фіксація тарифів на газ і тепло стримувала зростання цін на ЖКП, а стабілізація цін на пальне – вартість транспортних послуг

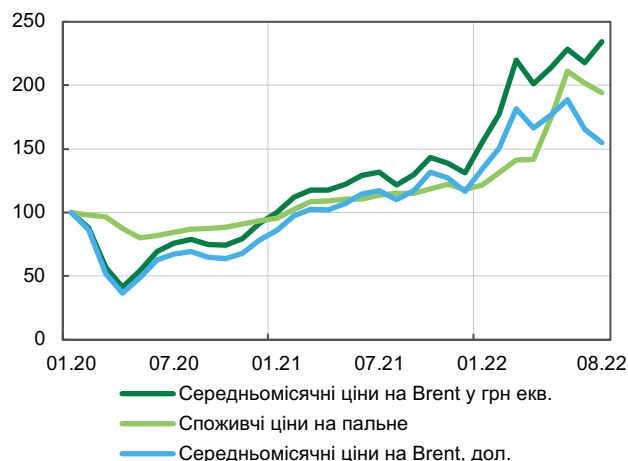
Графік 5. Компоненти адміністративно регульованих цін, % р/р

Джерело: ДССУ.

Зниження світових цін на нафту, поступове насичення ринку через налагодження логістики та відновлення конкуренції переважили ефекти від коригування курсу гривні у цінах на пальне

Графік 6. Індекси цін на пальне, 01.2020 = 100

Джерело: ДССУ, Refinitiv Datastream, розрахунки НБУ.

Таблиця 1. Зміна цінових індексів ІСЦ

	Частка в ІСЦ для 2022 року, %	% р/р			Серпень 2022 року, % м/м		
		2020 рік	2021 рік	2022 рік			
				06	07	08	
Компоненти споживчого кошика (за класифікацією Національного банку України)							
Індекс споживчих цін	100.0	5.0	10.0	21.5	22.2	23.8	1.1
Базова інфляція	56.4	4.5	7.9	15.2	16.7	19.1	2.1
Небазова інфляція*	43.6	5.9	13.5	29.2	28.9	29.7	0.1
сирі продукти	20.9	4.1	11.8	36.1	37.5	40.8	0.3
адміністративно регульовані тарифи та ціни	20.0	9.9	13.6	14.8	14.7	14.7	0.8
пальне	2.8	-10.5	26.5	90.9	77.7	68.1	-3.9
Окремі компоненти споживчого кошика (за класифікацією ДССУ)							
Продукти харчування та безалкогольні напої	43.6	4.9	12.7	27.7	28.9	30.7	0.7
Алкогольні напої, тютюнові вироби	8.2	9.2	9.4	19.3	19.9	20.9	1.2
Одяг і взуття	5.0	-7.3	-3.6	-4.3	-2.6	-1.6	-2.0
Житло, вода, е/е, газ та інші види палива, у т. ч.:	8.4	13.6	9.8	3.8	3.6	3.9	0.8
послуги з управління багатоквартирними будинками	0.3	2.7	6.7	7.0	6.9	6.8	0.0
водопостачання	0.2	18.5	11.8	12.8	12.8	12.0	0.0
гаряча вода	0.3	-1.5	3.0	4.0	4.0	4.0	0.0
природний газ	2.3	56.3	15.5	9.4	5.9	3.7	0.0
центральне опалення	1.4	-2.4	1.7	0.6	0.6	0.6	0.0
електроенергія	1.6	0.0	26.5	-7.4	-7.4	-7.4	0.0
Транспорт	9.3	2.7	11.1	42.4	40.4	40.4	0.8
Зв'язок	3.0	4.1	7.5	10.0	12.2	14.0	2.2
Освіта	1.4	13.9	17.0	15.9	16.1	16.2	0.2

* Розрахунки Національного банку України на підставі даних ДССУ. Сума внесків компонентів ІСЦ може відхилитися від загального ІСЦ у результаті застосування динамічних ваг відповідно до методології ДССУ та округлення.

Список скорочень:

ІСЦ	індекс споживчих цін	м/м	у місячному вимірі
ДССУ	Державна служба статистики України	р/р	у річному вимірі
НБУ	Національний банк України	п. ш.	права шкала